

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 12C/77/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912215936
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margita Žilková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2013:6912215936.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Margitou Žilkovou v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zast. advokátskou kanceláriou Soukeník - Štrpka, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14 proti žalovanej B. O., rodné č. XXXXXX/XXX, bytom v N., I. XXX o 331,94 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žaloba sa zamieťa.

Súd určuje, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 3 veta prvá dodatku k zmluve o pripojení uzavretého dňa 03. 12. 2007 medzi T Mobile Slovensko, a. s., Bratislava a žalovanou je neprijateľná podmienka.

Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 19. 11. 2012 domáhal na žalovanej zaplata 331,94 eur s 9 % úrokmi z omeškania ročne od 28. 03. 2010 do zaplata na tom základe, že jeho právny predchodca Slovak Telecom, a. s. so sídlom v Bratislave, Karadžičova 10 ako postupca a on ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok vrátane pohľadávky voči žalovanej. Predmetná pohľadávka je v prílohe zmluvy uloženej na súde pod Spr. 263/2012 a je vedená pod referenčným číslom X.XXXXXXXX. Žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu v zmysle § 43 Zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby. Žalovaná sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou a všeobecnými podmienkami. Povinnosťou žalovanej bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. V uvedenom prípade je teda žalovaná sankcionovaná za to, že nedodrжала konkrétne určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo zmluvy o pripojení resp. k dodatku k zmluve a všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta/koncové zariadenie vypojená/é z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb). Keby žalovaná splnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, tak by prostredníctvom týchto platieb po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorého zodpovedal protizáväzok zabezpečiť mobilný telefón/koncové zariadenie, prípadne program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu. Žalovanej bola vystavená faktúra na sumu 331,94 eur ako zmluvnú pokutu, splatná 27. 03. 2010. Neuhradením faktúry v lehote splatnosti sa

žalovaná dostala do omeškania, a preto ju žiadal zaviazat' aj na zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti do zaplatenia. Vo vyjadrení zo dňa 29. 01. 2013 ďalej uviedol, že si neuplatňuje zmluvnú pokutu až v takej výške, ako by mu to prípadne ust. § 3a ods. 3 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. umožňovalo, a preto sa domnieva, že ním uplatnená zmluvná pokuta nemôže byť neprijateľná, pokiaľ samotný zákonodarca určil, že sankcia môže byť ešte vyššia. Pre prípad, že by súd neuznal jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, žiadal vziať v úvahu, že jeho právnomu predchodcovi bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. Poskytnuté telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson K550i bolo žalovanej predané za cenu 1,- Sk (0,03 eur), pričom štandardná cena v tom čase bola 5.790,- Sk (192,19 eur). Preto žiadal priznať zmluvnú pokutu minimálne do výšky spôsobenej skutočnej škody.

Žalovaná sa na výzvu súdu k žalobe nevyjadрила.

Vo veci ide o drobný spor (§ 200ea O. s. p.), a preto súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 115a ods. 2 O. s. p.).

Súd vykonal dokazovanie oboznámením zmluvy o pripojení FIX uzavretej 03. 12. 2007 medzi T-Mobile a žalovanou, dodatku k tejto zmluve z toho istého dňa, tlačiva na fotodokumentáciu identifikačných dokladov záujemcu, faktúry z 08. 03. 2010 na zmluvnú pokutu, všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s., vyjadrenia žalobcu, prehľadu o cenách mobilných telefónov, prehľadu dobití služby FIX a nahliadnutím do spisov Spr. 263/2012 a vec posúdil takto:

Tvrdenia žalobcu o postúpení pohľadávky zodpovedajú pravde. Ako je to súdu známe z iných vecí, T-Mobile Slovensko, a. s. zanikol zlúčením a univerzálnym právnym nástupcom sa stal Slovak Telekom, a. s. so sídlom v Bratislave. Tento pohľadávku voči žalovanej postúpil na žalobcu spolu s pohľadávkami voči iným osobám, ako je to uvedené v žalobe. Žalobca je preto aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

Žalovaná uzavrela s T-Mobile Slovensko, a. s. so sídlom v Bratislave dňa 03. 12. 2007 zmluvu o pripojení Fix podľa § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov aj s dodatkom k tejto zmluve (ďalej len "zmluva"). Nedeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s. Predmetom zmluvy s dodatkom bolo poskytovanie programu služieb Fix (nedá sa jednoznačne zistiť, či ide o Fix 500 alebo Fix 600, pretože predložené fotokópie nie sú riadne čitateľné) a bola dojednaná doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta 10.000,- Sk. Žalovanej na základe zmluvy bol predaný mobilný telefón Sony Ericsson K550i za kúpnu cenu 1,- Sk.

V bode 3 prvej vete dodatku k zmluve o pripojení si účastníci dohodli, že "v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c/ alebo v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku."

Predmetný zmluvný vzťah vzniknutý medzi pôvodným veriteľom a žalovanou na základe uzavretej zmluvy aj s dodatkom je vzťahom spotrebiteľským podľa § 52 Obč. zák.

Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je to, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku v neprospech spotrebiteľa. Generálny zákaz použitia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v neprospech spotrebiteľa ("neprijateľnú podmienku"), a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky obsahuje ustanovenie § 53 ods. 5 Obč. zák., ktoré má kogentný charakter. Vychádza sa z prezumpcie, že v spotrebiteľských zmluvách často vystupujú nerovné subjekty, kde práve spotrebiteľia sú v postavení slabšej zmluvnej strany, ktorej je potrebné poskytnúť ochranu

proti "zneužitiu právomoci zo strany dodávateľa, najmä proti jednostranným štandardným zmluvám a neprimeranému popretiu ich základných práv v zmluvách" (Smernica Rady 93/13/EHS).

Podľa § 153 ods. 3 O. s. p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neplatná.

Podľa § 153 ods. 4 O. s. p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Zo znenia § 53a ods. 1 Obč. zák. vyplýva, že ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch za neprijateľnú, je dodávateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom vo všetkých zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Súd na základe vyššie uvedených ustanovení žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol a vyslovil, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 3 prvá veta dodatku k zmluve o pripojení uzavretého medzi T Mobile Slovensko, a. s., Bratislava a žalovanou (ako je citovaná vyššie) je neprijateľná podmienka, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa a súčasne predmetná zmluvná podmienka nebola so žalovanou dojednaná individuálne. Nárok na zmluvnú pokutu v prospech veriteľa je viazaný na porušenie "hociktorej povinnosti" uvedenej v bode 1 písm. c/ alebo v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ všeobecných podmienok, teda je koncipovaný neúmerne široko bez zohľadnenia závažnosti prípadného porušenia povinnosti a bez zohľadnenia kedy došlo k porušeniu povinnosti. Takto napr. je rovnaká zmluvná pokuta v prípade porušenia viacerých povinností hneď na začiatku zmluvného vzťahu ako i hoci aj v posledný deň viazanosti. V danom prípade podľa predloženého prehľadu žalovaná mala skoro stále preplatok (i keď nedobýjala pravidelne).

Súd má za to, že takéto dojednanie o zmluvnej pokute spôsobuje značnú nerovnováhu v predmetnom spotrebiteľskom vzťahu a tým aj neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky a jej neplatnosti, lebo nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán (dodávateľ) zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré druhá zmluvná strana (spotrebiteľ) buď musí bezvýhradne prijať alebo zmluvu neuzavrieť. Dojednanie o zmluvnej pokute v dodatku nie je možné označiť za zmluvnú podmienku individuálne dojednanú s poukazom na ust. § 53 ods. 2 Obč. zák. a tiež čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorých sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola dodávateľom navrhnutá vopred, spotrebiteľ sa s ňou oboznámil až pred podpisom zmluvy, pričom nemohol ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Existenciu vopred pripravovaných formulárových (typových) zmlúv o pripojení a dodatkov zo strany pôvodného veriteľa obsahujúcich obdobnú zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, zistil súd z veľkého množstva sporov vedených žalobcom v obdobných sporoch. Dodatky k zmluvám o pripojení obsahujúce ustanovenia o zmluvnej pokute sa svojím obsahom navzájom líšia len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, type a cene mobilného telefónu, dobe viazanosti a výške zmluvnej pokuty.

Súd preto dospel k záveru, že žalobca žiada zaplatenie zmluvnej pokuty na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto žalobu na zaplatenie 331,94 eur ako zmluvnej pokuty aj s požadovanými úrokmi z omeškania zamietol.

Súd nepopiera význam ani funkciu zmluvnej pokuty ako takej, ale treba dbať na skutočný zmysel a cieľ tohto inštitútu zvlášť v oblasti spotrebiteľských vzťahov. Žalobca pri takto formulovaných dojednaniach by mal nárok na zmluvnú pokutu v plnej výške bez ohľadu na to, o aké porušenie povinnosti ide (hrozba

pokuty je pri akomkoľvek porušení zmluvy), takže je aj neurčito formulované a bez ohľadu na to, kedy k porušeniu povinnosti došlo.

Súd tiež poukazuje na to, že už aj v iných veciach bolo právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti takto dojednanej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove č. 16Co/32/2012, rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. 12C/3/2013-37, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. 03. 2013).

Pokiaľ žalobca uvádza, že ak by súd neuznal jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, žiada nahradiť skutočnú škodu, ktorá vznikla jeho právnemu predchodcovi vo výške dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia, súd ani na základe tohto neposúdil žalobu za dôvodnú. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, vznik škody, existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a zavinenie. Všetky tieto predpoklady musia byť splnené kumulatívne. Aj keby ich existencia bola v konaní preukázaná, škoda ako taká nevznikla v majetkovej sfére žalobcu, ale poškodeným mohol byť len jeho právny predchodca, teda T Mobile Slovensko, a. s., Bratislava, ktorý predal žalovanej mobil za zľavnenú cenu. Tento na žalobcu však postúpil len konkrétne pohľadávky, t. j. právo na plnenie od žalovanej ako dlžníka (konkrétne na zaplatenie zmluvnej pokuty) a nie celý záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vznikla. Žalobca teda nie je aktívne legitimovaný na uplatnenie prípadnej náhrady škody. Súčasne však súd poznamenáva, že aj v prípade, keby bol žalobca aktívne legitimovaný na uplatnenie prípadnej náhrady škody, nie je jasné, na základe čoho by bolo škoda mala vzniknúť. Samotný fakt, že žalovanej bol predaný mobil za zvýhodnenú "akciovú" cenu takýmto dôvodom na priznanie náhrady škody nie je. Predávanie za akciové ceny je bežnou praxou sledujúcou zvýšenie počtu záujemcov o daný predávaný tovar. To, že aj žalovanej bol predaný telefón za nižšiu ako skutočnú cenu bol vecou dohody medzi účastníkmi zmluvy. Táto dohoda ohľadom ceny nemôže byť reparaovaná prehodnotením rozhodnutia dodávateľa, ak sa nespĺnia jeho očakávania, lebo dohoda takto uzavretá nebola. K protiprávnemu zmenšeniu majetku právneho predchodcu žalobcu takto podľa názoru súdu nedošlo. Preto žalobu zamietol aj z tohto dôvodu.

Procesný návrh podľa § 151 ods. 1 O. s. p. na rozhodnutie o náhrade trov konania vzniesol len žalobca. Tento však mal vo veci neúspech, a preto mu súd náhradu trov konania podľa § 142 ods. 2 O. s. p. nepriznal.

Súd preto dospel k záveru, že žalobca žiada zaplatenie zmluvnej pokuty na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto žalobu na zaplatenie 331,94 eur ako zmluvnej pokuty aj s požadovanými úrokmi z omeškania zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.